

Sivistyslautakunta

Aika 06.09.2023 klo 16:00 - 17:39

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone

Lisätietoja

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 71	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
§ 72	Pöytäkirjantarkastajien valitseminen	4
§ 73	Esityslistan hyväksyminen	5
§ 74	Ilmoitus- ja ajankohtaiset asiat	6
§ 75	Raisio-opiston toimintasuunnitelma työvuodelle 2023-2024	7
§ 76	Varhaiskasvatuksen palvelusetelin suurimman arvon tarkistaminen 1.8.2023 alkaen	8
§ 77	Sivistyslautakunnan käyttötalouden toteutuma 6/2023	10
§ 78	Sivistyslautakunnan käyttötalouden toteutuma 7/2023	12
§ 79	Ihalan koulun opettajien matkustuslupahakemus opintomatalle Saksan Elmshorniin 26.-29.9.2023	12
§ 80	Sopimus aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun loma-ajan aikaisen toiminnan järjestämisestä erityishuoltona Raision kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan välillä	14
§ 81	Talousarvion laadintaohjeet ja talousarviokehys vuoden 2024 talousarvioksi	16
§ 82	Viranhaltijapäätökset 6.9.2023	21
§ 83	Muut asiat 6.9.2023	22

Sivistyslautakunta

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kivijärvi Anneli Rantala Jukka A. Huhtanen Jarno Jaakkola Sisko	puheenjohtaja 1. varapuheenjohtaja jäsen jäsen	saapui klo 16.47 § 74 aikana
	Koskela Aimo Kosonen Kimmo Nisunen Jasmin Repo Sanni Salonen Mirva Lehti-Laakso Marjut	jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen	
Poissa	Grönblom Evert Aso Tuija		
Muu	Moislahti Jonni Eloranta Liinu Laakso Leena Ilanti Esa	kh:n edustaja nuorisovaltuuston edustaja esittelijä talouspääällikkö sivistys- ja vapaa-aikatoimiala	
	Jalonen Ari	kiinteistöpääällikkö	poistui klo 16.54 § 74 aikana
	Enqvist Gitte	rehtori, Raisio-opisto	poistui klo 17.15 § 75 jälkeen
	Ojala Satu	varhaiskasvatustoiminnan koordinaattori	poistui klo 17.16 § 76 jälkeen
	Mäkilä Enni	pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

Anneli Kivijärvi
puheenjohtajaEnni Mäkilä
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

71 - 83 §:t

Pöytäkirjan tarkastus

Kimmo Kosonen
pöytäkirjantarkastajaMirva Salonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kaupungin verkkosivuilla alkaen 12.09.2023

Sivistyslautakunta

§ 71

06.09.2023

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 71

Päätösehdotus   Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös   Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta

§ 72

06.09.2023

Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 72

Päätösehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Kimmo Kosonen ja Mirva Salonen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta

§ 73

06.09.2023

Esityslistan hyväksyminen

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 73

Päätösehdotus   Asiat käsitellään laaditun esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös   Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta

§ 74

06.09.2023

Ilmoitus- ja ajankohtaiset asiat

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 74
17/00.01.02.01/2023

Sivistysjohtajan ajankohtaiskatsaus (suullinen)

- Kuloistenniityn päiväkodin tilannekatsaus
- Tiedonpuiston koulun tilanne
- Myllypellon koulun tilanne
- Varhaiskasvatuksen ajankohtaiset asiat
- Kotoutumista ja osallisuutta Raisiossa –seminaari 12.9.
- Tiedonpuiston koulun peruskiven muuraus 18.9.
- Valtuuston, lautakuntien ja jaostojen yhteinen hyte-seminaari 20.9.
- Muut ajankohtaiset asiat

Esittelijä Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus Ilmoitus- ja ajankohtaiset asiat merkitään tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sisko Jaakkola saapui asian käsittelyn aikana klo 16.47.

Kiinteistöpäällikkö Ari Jalonen esitteli Kuloistenniityn päiväkodin tilannekatsauksen ja poistui asian käsittelyn aikana klo 16.54.

Sivistyslautakunta

§ 75

06.09.2023

Raisio-opiston toimintasuunnitelma työvuodelle 2023-2024

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 75
1187/12.00.01/2023

Valmistelija: rehtori Gitte Enqvist, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Lain mukaan opiston tulee laatia koulutuksen järjestämistä koskeva toimintasuunnitelma, josta käy ilmi koulutustoiminnan kokonaisuus. (Laki vapaasta sivistystyöstä 3. luku 6 §).

Liitteenä on Raisio-opiston toimintasuunnitelma työvuodelle 2023 – 2024.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy Raisio-opiston toimintasuunnitelman työvuodelle 2023–2024.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Rehtori Gitte Enqvist esitteli asiaa ja poistui asian käsittelyn jälkeen klo 17.15.

Liitteet

[1] Raisio-opiston toimintasuunnitelma 2023-2024

Sivistyslautakunta

§ 76

06.09.2023

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin suurimman arvon tarkistaminen 1.8.2023 alkaen

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 76

920/12.07.00/2023

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja Nina Ali-Keskikylä,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Verkanappulat Oy (Apulayhtiöt Oy) ja Satupäiväkodit ovat jättäneet palvelusetelin korotuspyynnön kesällä 2023 perustuen kustannusten nousuun.

Sivistyslautakunta on 14.8.2018 hyväksynyt palvelusetelipalveluiden tuottamisen sääntökirjan. Sääntökirjan luvussa 4.1.1 määritellään palvelusetelin arvon tarkistamisesta. Sen mukaisesti Raision kaupungin varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksitarkistus tehdään Turun kaupungin varhaiskasvatuksen indeksilaskelmaan perustuen seuraavasti: Palvelusetelin arvon tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksiä ja elinkustannusindeksiä yhdistettyä indeksiä. Indeksillä muodostuu siten, että sosiaalipalveluiden ansiotason vaikutus on 70 % ja elinkustannusindeksiin vaikutus 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia Tilastokeskuksen indeksejä. Palvelusetelin arvon tarkistus tehdään sääntökirjan mukaan parillisina vuosina. Kustannustason noususta johtuen monet kunnat ovat kuitenkin korottaneet palvelusetelin arvoa 1.8.2023 alkaen.

Palvelusetelillä Raision varhaiskasvatuksessa on 226 lasta, joista 107 on alle 3-vuotiaita (kerroin 1,7). Talousarvion toteutuma on ollut heinäkuussa 2023 (86,4%) 1 754 657 €.

Alla olevassa taulukossa esimerkkejä ympäristökuntien palvelusetelien arvoista yli 3-vuotiailla lapsilla.

	yli 3 v	alle 3 v, kerroin	
Lieto	933 €	1,65	
Masku	906 €	1,51	
Uusikaupunki	939 €	1,75	
Rusko	908 €	1,51	
Naantali	911 €	1,7	
Salo	946 €	1,75	
Turku	937 €		12.9.2023 kasvatus- ja opetuslautakunta 966€ ?
Raisio	911 €	1,7	
Paimio	940 €	1,51 ->1,6	
Pöytyä	885 €	1,51	

Sivistyslautakunta

§ 76

06.09.2023

Kustannusvaikutuksia:

Apulayhtiöt Oy:n korotuspyynnössä mainittu 4,95 %:n korotus tarkoittaisi uudeksi palvelusetelin arvoksi 956 €. Kustannusvaikutus vuonna 2023 olisi n. 65 000 € ja vuodelle 2024 n. 160 000 € enemmän kuin tänä vuonna. Mikäli seuraamme Turun hintoja, ja korotettaisiin Turussa nyt voimassa olevaan arvoon 937 € kustannusvaikutus tälle vuodelle olisi 35 000 € ja vuodelle 2024 84 000 € enemmän kuin tänä vuonna. Syyskuun Turun Kasvatus- ja opetuslautakuntaan on menossa vielä korotuspyyntö nostaa palveluseteli 966 €:oon. Mikäli setelin arvo Raisiossa olisi 966 € kustannusvaikutus tälle vuodelle olisi 85 000 € lisää ja vuodelle 2024 204 000 € enemmän kuin tänä vuonna. Em. laskelmat on tehty tämän vuoden toteutuman mukaan (1 754 657 € heinäkuu 2023).

Kuten taulukossa käy ilmi ympäristökuntien palvelusetelin tämänhetkisten arvojen pohjalta, Raisiossa alle kolmevuotiaiden kerroin on jo 1,7, kun se monessa kunnassa on pienempi. Korotuspyynnössä mainittu 4,95 %:n korotus 956 €:on ei ympäristökuntiin nähden ole tarpeellinen.

Muut vaikutukset:

Mikäli palvelusetelin arvoa ei koroteta, on mahdollista, että palvelun tuottaja korottaa perheiltä perittävää asiakasmaksua. Tällöin moni perhe todennäköisesti haluaa siirtyä kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Myös mikäli palveluntuottaja päättää lopettaa toimintansa, on kaupungin järjestettävä kunnallinen varhaiskasvatuspaikka heti seuraavasta päivästä.

Mikäli palvelusetelin arvoa taas nostetaan, budjetti ylittyy vielä enemmän kuin nyt näyttää. Palveluseteliin varatut rahat ovat aina arvioita ja kunnan on tarjottava mahdollisuus seteliin perheen niin halutessa. Pienimpien lasten osuus on kasvanut, joten sitä kautta myös kustannuksia on tullut jo nyt enemmän kuin tälle vuodelle on arvioitu. Jos korotus tehdään ensi vuodelle, huomioiden se talousarviossa, raami ylittyy. Jo nyt joudutaan raamien puitteissa vähentämään esitettyjä tarpeita kunnallisesta varhaiskasvatuksesta. Keväällä sivistyslautakunta (5.4.2023) päätti nostaa perhepäivähoidon kustannuskorvauksia yli kuntaliiton suosituksen. Tämä toi jo säästöpainetta tälle vuodelle. Lain vaatimista suhdeluvuista ja palveluista ei voida säästää.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää, että palvelusetelin arvoa tarkastellaan talousarvion 2024 yhteydessä sääntökirjan mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Varhaiskasvatustoiminnan koordinaattori Satu Ojala poistui asian käsittelyn jälkeen klo 17.16.

Sivistyslautakunta

§ 77

06.09.2023

Sivistyslautakunnan käyttötalouden toteutuma 6/2023

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 77
20/02.02.02/2023

Valmistelija: talouspäälikkö Esa Ilanti, etunimi.sukunimi@raisio.fi

Talousarvion sitovuus määräytyy lautakunnittain siten, että sitovia lukuja ovat lautakunnan ulkoiset kokonaistulot, ulkoiset kokonaismenot ja netto. Lautakunta voi suorittaa muutoksia palvelualueiden välillä. Tili- ja vastuuvapauden edellyttämä sitovuus muodostuu toimintakatteesta (nettobudjetti).

Talousarvion toteutumista seurataan toimielimissä kuukausittain. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun ja syyskuun lopun tilanteesta.

Laskennallisen toteutuman 30.6. tulisi olla 50,0 %.

Sivistyslautakunnan ulkoiset toimintakulut 30.6.2023 olivat n. 21,4 M€ toteutumisprosentin ollessa 51,8 % (ulk. ja sis. 27,0 M€, 51,7 %). Toimintatuloja kertyi n. 3,8 M€ toteutumisprosentin ollessa 78,7 % (ulk. ja sis. 3,8 M€, 78,1 %), toimintakate oli 17,6 M€.

Sivistyslautakunnan ulkoiset menot kasvoivat vuoden takaisesta vastaavasta ajasta (tammi-kesäkuu) lähes 2,9 M€, isoimpina yksittäisinä syinä oli Mylly-Antin koulu vajaa 1 000 000 € lisäys, perusopetuksen menojen nousu yli 900 000 € ja lukion muutos n. +170 000 €, Kunnaankadun ja Varppeen 2 päiväkotien toiminnan aloittaminen n. 300 000 € ja palvelusetelimenojen nousu n. 390 000 €. Vastaavana aikana tulot kasvoivat vajaa 200 000 €, mutta kasvu johtui hankerahojen kasvusta +312 000, sen sijaan hoitopäivämaksut ovat pudonneet jo n. - 25 % (n. 158 000 €).

Raportti talousarvion toteutumisesta 6/2023 on oheismateriaalina.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee kesäkuun käyttötalouden toteutuman tiedokseen ja lähettää sen tiedoksi edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Oheismateriaali

Sivistyslautakunta toteuma 06 2023 (ulkoiset)
Sivistyslautakunta toteuma 06 2023 (ulkoiset ja sisäiset)

Sivistyslautakunta

§ 78

06.09.2023

Sivistyslautakunnan käyttötalouden toteutuma 7/2023

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 78

20/02.02.02/2023

Valmistelija: talouspäälikkö Esa Ilanti, etunimi.sukunimi@raisio.fi

Talousarvion sitovuus määräytyy lautakunnittain siten, että sitovia lukuja ovat lautakunnan ulkoiset kokonaistulot, ulkoiset kokonaismenot ja netto. Lautakunta voi suorittaa muutoksia palvelualueiden välillä. Tili- ja vastuuvapauden edellyttämä sitovuus muodostuu toimintakatteesta (nettobudjetti).

Talousarvion toteutumista seurataan toimielimissä kuukausittain. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun ja syyskuun lopun tilanteesta.

Laskennallisen toteutuman 31.7. tulisi olla 58,3 %.

Sivistyslautakunnan ulkoiset toimintakulut 31.7.2023 olivat n. 24,2 M€ toteutumisprosentin ollessa 58,6 % (ulk. ja sis. 30,4 M€, 58,2 %). Toimintatuloja kertyi n. 3,9 M€ toteutumisprosentin ollessa 80,8 % (ulk. ja sis. 3,9 M€, 80,7 %), toimintakate oli 20,3 M€.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee heinäkuun käyttötalouden toteutumat tiedokseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Oheismateriaali

Sivistyslautakunta toteuma 07 2023 (ulkoiset)
Sivistyslautakunta toteuma 07 2023 (ulkoiset ja sisäiset)

Sivistyslautakunta

§ 79

06.09.2023

Ihalan koulun opettajien matkustuslupahakemus opintomatkalle Saksan Elmshorniin 26.-29.9.2023

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 79
1188/12.02.01/2023

Valmistelija: sivistysjohtaja Leena Laakso, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Ihalan koulun rehtori esittää Ihalan koulun ystävyyskoulumatkaa Saksan Elshornin ystävyyskouluun Astrid Lindgren Schuleen 26.-29.9.2023 seuraavasti:

"Matkaan osallistujat

Rehtori [REDACTED], luokanopettaja [REDACTED] ja erityisluokanopettaja [REDACTED].

Matkan tavoitteet

Matkan tavoitteena on tavata Astrid Lindgren Schulen koulun johtoa ja ystävyys-koulutoiminnan yhteistyöopettajia sekä sopia yhteistyön uusista toimintamalleista sekä valmistella heidän mahdollista vastavierailuaan Raisioon. Keskustelemme myös aktiivisen oppilasyhteistyön kokemuksista sekä sen yhä kehittämisestä koulujemme välillä.

Matkan tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan myöhemmin sivistyslautakunnalle.

Matkan kustannukset

Kustannukset katetaan Ihalan koululle myönnetyllä 5 000 € ystävyyskoulurahalla. Opettajien päivärahat OVTES:in mukaisesti."

Opintomatkaa varten on varattu määrärahaa 5 000€ vuoden 2023 konsernipalveluiden käyttösuunnitelmassa ystävyyskaupunki-toiminnassa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta

1) hyväksyy Ihalan koulun opintomatkan toteutettavaksi esitetyn suunnitelman mukaisesti ja

2) myöntää matkustusluvan rehtori [REDACTED], luokanopettaja [REDACTED] ja erityisluokanopettaja [REDACTED] matkalle Saksan Elmshorniin 26.-29.9.2023.

Matkan tavoitteiden toteutumisesta on raportoitava sivistyslautakunnalle.

Sivistyslautakunta

§ 79

06.09.2023

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta

§ 80

06.09.2023

Sopimus aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun loma-ajan aikaisen toiminnan järjestämisestä erityishuoltona Raision kaupungin ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Varhan välillä

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 80
1229/12.01.03.00/2023

Valmistelija: sivistysjohtaja Leena Laakso, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirtyivät kunnista hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Uuden vammaispalvelulain voimaantulo on viivästynyt suunnitellusta aikataulustaan. Tämän vuoksi Lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977, on tehty tarvittavia muutoksia hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä. Muutokset mahdollistavat vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan, sekä loma-aikaisen toiminnan järjestämisen ja tuottamisen kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyönä. Toiminnan sisältö ja asiakkaiden oikeudet säilyvät ennallaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään ensisijaisesti kunnan perusopetuslain mukaisena toimintana. Silloin, kun kunta järjestää perusopetuslain perusteella oppilaille mahdollisuuden osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan, myös vammaisen lapsen aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään ensisijaisesti perusopetuslain mukaisesti, mikäli perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta on lapsen yksilölliseen palvelutarpeeseen nähden riittävää ja sopivaa.

Kehitysvammalain mukaisten edellytysten täytyessä lapsen aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään yksilöllisenä hoitona ja muuna huolenpitoa (kehitysvammalaki 1 § ja 2 § 6 kohta). Sopimuksessa tarkoitettu palvelu voidaan toteuttaa toimintana eikä hoitona. Tällöin kyse ei ole perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Kehitysvammalain 1.1.2023 voimaan tulleiden muutosten myötä kunta voi tuottaa yksilöllistä hoitoa ja muuta huolenpitoa siltä osin, kuin se on hyvinvointialueen ja kunnan tehtäväkokonaisuuksien toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista. Tämä mahdollistaa lasten erityishuoltona toteutettavan aamu- ja iltapäivätoiminnan tuottamisen kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyönä. Raision sivistys- ja vapaa-aikatoimiala järjestää koulun toiminta-aikojen aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa klo 8.00-16.00 ja kehitysvammalain mukaisten edellytysten täytyessä yksilöllistä huolenpitoa tarvitseville koulujen tiloissa myös klo 7.00-8.00 ja 16.00-17.00. Näistä tunneista laskutetaan hyvinvointialuetta. Loma-aikojen toimintaa Raision sivistys- ja vapaa-aikatoimiala ei järjestä. Kuljetuskustannuksista ja kuljetusten järjestämisestä vastaa Varha.

Raision sivistys- ja vapaa-aikatoimiala ja hyvinvointialue tekevät yhteistyötä palvelun tuottamisessa, jotta pystytään turvaamaan lapsen kannalta hyvin toimiva ja yhtenäinen palvelu sekä toteuttamaan tarkoituksenmukaisesti hyvinvointialueen ja kunnan tehtäväkokonaisuudet.

Sivistyslautakunta

§ 80

06.09.2023

Yhteistoiminta täyttää hankintalain (1397/2016) 16 §:n mukaiset edellytykset palveluiden hankinnasta toiselta hankintayksiköltä.

Tehtävällä sopimuksella sovitaan tehtäväjaosta ja laskutusedellytyksistä kunnan ja hyvinvointialueen välillä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä liitteen mukaisen sopimuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä koulujen lukuvuoden aikana.

- valtuuttaa sivistysjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

- että kaupunki ei järjestä kehitysvammaisten lasten ja nuorten loma-aikaista päivätoimintaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

[2] Sopimusluonnos aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun loma-ajan aikaisen toiminnan järjestämisestä erityishuoltona

Sivistyslautakunta

§ 81

06.09.2023

Talousarvion laadintaohjeet ja talousarviokehys vuoden 2024 talousarvioksi

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 81

1213/02.02.00/2023

Valmistelija: talouspäällikkö Esa Ilanti, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kaupunginhallitus päätti (16.6.2023 §224), että lautakunnille annetaan talousarvion 2024 valmistelun pohjaksi seuraavat ohjeet.

Talousarvion laadinnan periaatteet lautakunnille ja toimialoille

Lautakunnille annetaan kehys, jotta varsinainen talousarviotyö voidaan aloittaa kesän aikana. Kehystä päivitetään alkusyksyllä, mikäli taloudellinen toimintaympäristö tai muut kehykseen vaikuttavat parametrit muuttuvat. Myös lautakunnittaista kehystä päivitetään ja tarkennetaan tarvittaessa koko kaupungin kehyslaskelman tarkentuessa (esim. laskelmiin vaikuttavien toimialojen toiminnallisten tekijöiden, verotuloennusteiden tai valtionosuuslaskelmien muuttuessa).

Talousarviovalmistelussaan lautakuntien tulee keskittyä strategian toimeenpanoon ja mittarointiin, kasvukaupungin kulukasvun hillintään ja vallitsevien toimintatapojen rohkeaan ja muutoksettään kehittämiseen olemassa olevien resurssien puitteissa.

Toimintakulujen kasvuksi sallitaan lautakunnittain taulukossa esitetyt kasvuprosentit. Mikäli lautakunnat esittävät kehyksen ylittäviä menonlisäyksiä, lautakunnan tulee esittää vastaava tulonlisäys tai tehostamiskeino, jotta lautakunnan netto pysyy raamin mukaisena. Tulevien vuosien massiiviset investointitarpeet, niiden tuoma paine vuosikatteen vahvistamiselle sekä yleisesti epävarmat talousnäkymät tarkoittavat, että toimialoilla tulee hillitä menokasvua.

Kaikkien menolisäysten tulee olla edellisen ohella strategian kautta perusteltuja.

Mahdollisten uusien vakanssien perustaminen tulee perustella strategian ja vaikuttavuuden kautta sekä pohtia vaihtoehdot tavoitteiden saavuttamiseksi ilman uutta omaa rekrytointia. Yksiköiden tulee varautua taloussuunnitelmakaudella eteen tuleviin sopeuttamistarpeisiin säilyttämällä taloussuunnittelussa liikkumavaraa niin vakanssien kuin muiden toimintakulujen osalta. Esimerkiksi vakanssiesitykset tulee arvioida vakanssit määräaikaisina, hankerahoituksella tai seudullisina yhteisrekrytoiteina. Lisäksi lautakuntien tulee dokumentoidusti eritellä vuoden 2023 loppuun päättyvät määräaikaiset vakanssit ja tehdä näiden osalta tarkastelu tehtävän hoitamisen vaihtoehtoisista tavoista.

Lautakuntakohtaiseksi raamiksi vuodelle 2024 ehdotetaan seuraavaa:

Lautakunnat	TAM2023			TAE2024			Muutos TAE2024 vrt. TAM2023			Muutos TAE2024 vrt. TAM2023 %		
	Tuotot	Kulut	Netto	Tuotot	Kulut	Netto	Tuotot	Kulut	Netto	Tuotot	Kulut	Netto
Ulkoiset tuotot ja kulut, ME												
Kaupunginhallitus	5,3	-11,0	-5,7	5,5	-11,4	-5,9	0,2	-0,4	-0,2	4,2 %	4,0 %	3,8 %
<i>Kh, konserni</i>	2,3	-7,0	-4,7	2,3	-7,3	-4,9	0,0	-0,3	-0,3	0,2 %	4,0 %	5,9 %
<i>Kh, kaupunkikehitys</i>	3,0	-4,0	-1,0	3,2	-4,2	-0,9	0,2	-0,2	0,1	7,3 %	4,0 %	-6,0 %
Lupalautakunta	0,8	-1,3	-0,6	0,8	-1,4	-0,6	0,0	-0,1	-0,1	0,0 %	4,0 %	9,6 %
Infralautakunta	5,3	-21,3	-16,0	5,3	-21,8	-16,5	0,0	-0,5	-0,5	0,0 %	2,2 %	3,0 %
Sivistyslautakunta	4,0	-40,6	-36,6	4,1	-42,4	-38,2	0,1	-1,8	-1,7	3,4 %	4,5 %	4,6 %
Vapaa-aikalautakunta	0,9	-4,0	-3,1	0,9	-4,2	-3,2	0,0	-0,1	-0,1	0,0 %	2,5 %	3,3 %
Koko kaupunki	16,3	-78,2	-61,9	16,7	-81,1	-64,4	0,4	-2,9	-2,5	2,2 %	3,7 %	4,1 %

Talousarvion valmistelu ja laadinta on aloitettu toimialoilla/lautakunnissa toukokuussa 2023 toiminnan suunnittelun, merkittävien muutostarpeiden, kulukasvuarvioiden, investointitarpeiden ja muiden talousarvioon merkittävästi vaikuttavien erien osalta.

Talousarvion jatkovalmistelussa tulee huomioida kaupunginhallituksen päätös kehiksestä.

Toimialojen johtajat ja toimialojen talousvastaavat käyvät edellä mainitun valmistelun pohjalta edellisvuotiseen tapaan talousarviokeskustelun talousjohtajan, kaupunginjohtajan ja kirjanpitopäällikön kanssa viikoilla 33-35. Talousarviokeskustelua varten keskuksat koostavat toimialojen johtajat ja talousvastaavat koostavat lautakuntatasoisen kirjallisen yhteenvedon palvelualueiden toiminnallisista ja taloudellisista muutoksista verrattuna vuoden 2023 tähänhetkiseen muutettuun talousarvioon.

Kaupunginhallituksen alaisten kokonaisuuksien käsittelyn aikataulu päivitetään alkusyksyllä. Lautakunnat toimittavat talousarvioesitykset talouspalveluihin 29.9.2023 mennessä.

Yleistä taloudesta

Raision kaupungin taloudellinen tilanne

Raision kaupungin alkuperäinen talousarvio vuodelle 2023 valmisteltiin 3,2 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi.

Raision kaupungin vuoden 2022 tilikauden ylijäämä oli 2,3 miljoonaa euroa. Ylijäämä sisältää 3,235 miljoonan euron investointivarausten. Tilikauden tulokseen vaikuttivat olennaisesti myönteisesti parantuneet verotulot. Edellisvuonna, vuonna 2021 ylijäämä oli 4,5 miljoonaa euroa sisältäen 3,765 miljoonan euron investointivarausten. Vuoden 2020 tulos oli 7,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen, vuoden 2019 tulos oli -5,7 miljoonaa euroa alijäämäinen, vuoden 2018 tulos oli -3,7 miljoonaa euroa alijäämäinen ja vuoden 2017 tulos oli 2,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2022 tilikauden positiivisella tuloksella taseen kertyneeksi ylijäämäksi muodostui 23,9 miljoonaa euroa eli 959 euroa per asukas.

Raision kaupungin vuoden 2022 taloudellinen kehitys mukaili pääsääntöisesti kuntakentällä tapahtunutta kehitystä. Raision kaupungin tulos oli usean muun kunnan tavoin positiivinen. Positiivisesta tuloksesta huolimatta toimintatuottojen lasku edellisvuodesta sekä etenkin toimintakulujen voimakas kasvu edellyttävät kaupungin toiminnan tarkastelua tulevina vuosina, jotta tuottojen ja kulujen rakenteellinen epätasapaino saadaan käännettyä kestävälle uralle. On syytä huomata, että vaikka talouden toteuma mukailee talousarviota, merkittävä vuosittainen kulukasvu ilman yhtä merkittävää peruspalveluihin kohdennettua toiminnallista muutosta ei ole pitkällä tähtäimellä kestävä. Kuntien rahoitusjärjestelmät ovat muutoksen äärellä tulevina vuosina, mikä lisää epävarmuutta. Kuntien verotulorahoitus vähenee sote-uudistuksen yhteydessä 12,64 %-yksikköä leikkaantuneen veroprosentin myötä. Kunnilla on myös investointipaineita, jotka tulee kattaa aiempaa pienemmällä tulorahoituksella ja lisääntyvällä velkarahoituksella.

Kaupungilla on edessään historiallisen suuria investointeja ja kaupungin kasvava asukasluku edellyttää toiminnallisia ja sitä kautta taloudellisia panostuksia palvelutarjonnan ylläpitämiseksi ja edelleen kehittämiseksi. Lainamäärä tulee kasvamaan ja korkokustannukset nykyisellä ja mahdollisesti edelleen kasvavalla korkokehityksellä tulee vaikuttamaan kaupungin tulokseen negatiivisesti. Asiantuntijat ovat painottaneet, että riskikartoitusten rooli kasvaa entisestään, ja panostukset on tarkoituksenmukaista kohdistaa välttämättömien ja lakisääteisten palveluiden tuottamiseen. Taloussuunnitelmakaudella on siis syytä välttää riskisiä hankkeita ja keskittyä lakisääteisen palvelutarjonnan varmistamiseen. Etenkin, kun kaupungilla on suuria investointitarpeita mm. koulujen ja päiväkotien osalta, sekä riskienhallintamielessä että kaupungin toiminnan ja talouden turvaamisen vuoksi kaupungin on suositeltavaa välttää ei-pakollisia, riskiä sisältäviä hankkeita.

Usean vuoden käynnissä ollutta toiminnan ja talouden tasapainon huolellista analysointia on syytä edelleen jatkaa. Toiminnan pitkän tähtäimen suunnitteluun panostaminen tuo kaupungille hyötyä myös talouden tasapainotarkastelussa. Toiminnan systemaattisen suunnittelun lisäksi tarvitaan koko kaupungin kattavaa kulutason maltillisena pitämistä pitkäaikaisen tasapainon saavuttamiseksi ja rakenteellisen alijäämän välttämiseksi.

Talouden tasapainottaminen, tuottojen ja kulujen tasapainon sekä talouden pitkäaikaisen tasapainon saavuttaminen on merkityksellistä, jotta voidaan turvata palvelutuotanto ja jotta voidaan mahdollistaa tulevaisuuden investointeja. Kunnille tulee aika ajoin järjestettäväksi uusi toimintoja, mutta digitalisaation edetessä ja sote-uudistuksen jälkeisten toiminnallisuuden tasaantuessa ja vähentäessä nykyhenkilöstön työmäärää, tulevien väliaikaisten uusien toimintojen kuntaorganisaatioihin jalkauttamisen ei pitäisi aiheuttaa uutta henkilöstöresurssin lisäystarvetta.

Tämänhetkisten taustatietojen valossa kaupungin vuoden 2023 muutetun talousarvion tulosennuste on positiivinen. Lautakunnat eivät ole

ilmoittaneet suuria muutoksia vuoden 2023 talousarvioon. Sen sijaan verotuloennuste ja valtionosuuslaskelma ovat päivittyneet positiivisesti. Tämänhetkinen maailman tilanne sekä korkotason liikkeet aiheuttavat kuitenkin suurta epävarmuutta talouteen ja talouden ennustamiseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Kaupungin tulosennustetta päivitetään sitä mukaa, kun uutta päivitettyä tietoa on saatavilla. Myös kehystä on syytä tarkastella alkusyksyllä, mikäli valtakunnalliset ennusteet muuttuvat.

Raision kaupungin vuoden 2024 talousarviokehysten taustaoletukset

Talousarviokehysten pohjalla on toimintakatteen osalta vuoden 2023 muutettu talousarvio huhtikuun raportoinnin mukaisena. Verotulot ja valtionosuudet on päivitetty kehysten pohjaksi viimeisimmän saatavilla olevan tiedon mukaisesti. Lisäksi on huomioitu vastuualueiden ilmoittamien vuodelle 2024 kohdistuvien toiminnallisten muutosten vaikutus. Kulukasvun hillitsemiseksi lautakuntien kulut eivät saa kasvaa lautakunnittaisen raamitaulukon kulukasvuarviota enemmän. Mikäli kulukasvu on arvioitu edellä mainittua suurempi, edellyttää se lautakunnalta säästötoimenpiteitä.

Toimialojen tulee pyrkiä mahdollisimman pieneen kulukasvuun ja tarvittaessa säästöihin niiden kuluerien osalta, joita ei ole erikseen säädelty, jotta on mahdollista toteuttaa säädellyt (esim. työntekijämitoitus) ja välttämättömät toiminnalliset muutokset (esim. tarpeelliset järjestelmäuudistukset).

Käyttötalouden kustannuksiin vaikuttavat toiminnallisten muutosten lisäksi kunta-alan palkkojen korotukset. Vuoden 2024 talousarviovalmistelussa palkankorotusprosenttina käytetään kaupungin henkilöstöpalveluiden vahvistamaa +4 %, mikä perustuu Kunta- ja hyvinvointialojen sopimusratkaisuun vuosille 2022-2025.

Verotulot arvioidaan Kuntaliiton verotuloennusteen perusteella. Kehyksessä käytettävissä oleva viimeisin verotuloennuste on päivitetty huhtikuussa 2023. Kunnan verotuloennustetta päivitetään ajantasaisesti.

Valtionosuudet arvioidaan Kuntaliiton ennakollisten valtionosuuslaskelmien mukaisina. Valtakunnallisten valtionosuuslaskelmien muuttuessa myös kunnan valtionosuuksien määrää päivitetään ajantasaisesti.

Raision kaupungin väkiluku jatkaa positiivista kasvua. Väkiluvun ennustetaan kasvavan vuosittain yhden prosentin. Vuoden 2023 lopun väkilukuarvio on 25 211 asukasta ja vuoden 2024 lopun väkilukuarvio on 25 463 asukasta (v. 2022 24 961 as.).

Suomen hallituksen syksyllä olevan budjettiriihen päätöksistä aiheutuvat vaikutukset tulee huomioida toimialojen talousarvion laadinnassa.

Lautakuntien keväällä 2023 esittämät toiminnalliset muutosehdotukset sekä kaupunginjohtajan ehdottama 1,3 M€ menokasvun hillintä huomioiden vuoden 2024 kaupunkitasoinen tulos toteutuisi seuraavasti:

Sivistyslautakunta

§ 81

06.09.2023

Tuloslaskelma, M€	TP2022	TAM2023	ENN2023	TAE2024
Toimintatuotot	46,2	16,3	16,3	16,7
Toimintakulut	-189,5	-78,2	-78,2	-81,1
Toimintakate	-143,3	-61,9	-61,9	-64,4
 Vuosikate	 13,7	 10,9	 17,5	 10,9
Tulos, M€	2,3	3,0	9,6	2,8
<i>Taseen kertynyt yli-/alijäämä</i>	<i>23,9</i>	<i>26,9</i>	<i>33,5</i>	<i>36,3</i>

TP2022, TAM2023 ja ennuste 2023 ovat mukana vertailua varten.

Tämänhetkisillä tiedoilla vuoden 2024 tulos olisi 2,8 M€.

Taloussuunnitelmavuosien tulokset tämänhetkisillä tiedoilla ovat 2025: 1,3 M€ ja 2026: 0,0 M€.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta keskustelee vuoden 2024 talousarvion laadinnasta ja ohjeistaa talousarvion jatkovalmistelua.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Oheismateriaali

Talousarvio 2024 -laadintaohjeet

Sivistyslautakunta

§ 82

06.09.2023

Viranhaltijapäätökset 6.9.2023

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 82
19/00.01.02.01/2023

Sivistyslautakunta on saanut tietoonsa oheismateriaalin mukaiset viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat.

Päätökset, jotka mahdollisesti tehdään vielä esityslistan lähettämisen jälkeen, lisätään oheismateriaaliin ennen lautakunnan kokousta.

[Linkki nähtävillä oleviin viranhaltijapäätöksiin](#)

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Viranhaltijapäätökset merkitään tiedoksi ja päätetään, että kuntalain § 92 mukaista otto-oikeutta ei käytetä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Oheismateriaali

Viranhaltijapäätökset 6.9.2023

Sivistyslautakunta

§ 83

06.09.2023

Muut asiat 6.9.2023

Sivistyslautakunta 06.09.2023 § 83
18/00.01.02.01/2023

Esittelijä Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus Mahdolliset muut asiat merkitään tiedoksi.

Päätös Keskusteltiin kesäajan sopparuokailun sujumisesta ja sivistyslautakunnan kokouspaikoista.

Edellä mainitut asiat merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 71, § 72, § 73, § 74, § 76, § 77, § 78, § 81, § 82, § 83

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 75, § 79, § 80

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Raision Sivistyslautakunta.

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 100, 21201 Raisio
Käyntiosoite: Nallinkatu 2, Raisio
Sähköpostiosoite: kirjaamo@raisio.fi
Puhelinnumero: (02) 434 3111 (vaihe)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30–15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.